

KONFERENCE INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU V KARLOVÝCH VARECH DNE 11. 11. 2016

OLDŘICH VOLF¹, ROMAN SÝKORA²

¹Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje

²Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje, příspěvková organizace

Dne 11. 11. 2016 se v Karlovarském hotelu Richmond uskutečnila konference Integrovaného záchranného systému (IZS). Mottem letošního již III. ročníku odborné konference IZS, bylo: „technologie v integrovaném záchranném systému“. Organizátory byly opět Hasičský záchranný sbor (HZS) Karlovarského kraje a Zdravotnická záchranná služba (ZZS) Karlovarského kraje.

Konferenci velmi symbolicky otevřel prvním příspěvkem plk. Dr. Ing. Zdeněk Hanuška, ředitel odboru IZS z ministerstva vnitra – Generálního Ředitelství (GŘ) HZS ČR, který stál u zrodu zákona č. 239/2000 Sb., o IZS a dá se říci, že je nejen jeho ideový otec, ale také faktický tvůrce. Auditorium tak slyšelo z nejpovolanějších úst genezi vzniku IZS i zamýšlení, jak se podařilo původní ideu udržet a rozvinout do každodenní vzájemné součinnosti složek IZS a mnoha dalších zainteresovaných subjektů.

Následovala přednáška ředitele ZZS Karlovarského kraje MUDr. Romana Sýkory, Ph.D., který upozornil na setrvalý pokles lékařů v systému a rozebral problematiku nutnosti navyšování odborných kompetencí zdravotnických záchrannářů.

U zdravotnického tématu zůstal i Mgr. Martin Kubát, DiS, koordinátor projektu časné defibrilace na ZZS Ústeckého kraje. V současnosti je Ústecký kraj v čele zapojování automatizovaných externích defibrilátorů (AED) a tzv. first responderů. Jako výhodnou zmínil spolupráci tzv. mobilních AED a first responderů v rámci IZS. Přednáška shrnula výhody tohoto projektu a jeho dopady na zlepšení výsledků u pacientů s náhlou zástavou oběhu.

Kpt. Ing. Miroslav Antonín patří do týmu lektorů odborného výcviku Školícího a výcvikového zařízení HZS ČR v Brně. Tento tým využívá pro praktickou přípravu budoucích velitelů zásahů 3D simulaci řešení mimořádných událostí pomocí technologie XVR. Nejde zde však o samotný simulátor, který by bez neskutečně šikovných a přemýšlivých instruktorů neznamenal vlastně nic. Teprve pečlivá analytická práce lektorů, kteří kooperují velmi úzce s dodavatelem technologie, dává 3D simulaci potřebný efekt. Souhra mezi lektory, kteří ovládají úkoly pro budoucí velitele, vytváří interakci v návaznosti na dění ve virtuálním prostředí, komunikují prostřednictvím reálné radiové sítě atd., teprve toto všechno dokáže navodit některé reálné prožitky z řízení mimořádných událostí. Budoucí velitelé mají skvělou příležitost vidět okamžitě důsledky svých rozhodnutí a „nakoupit tak zejména chybné zkušenosti velmi levně“. Tým ŠVZ neustále pracuje na dalším rozvoji nastoleného

trendu a jednoznačně se ukázala správnost nejen investičních prostředků, ale myšlenky na kvalitní praktickou a proaktivní přípravu velitelů.

HZS je na základě právních předpisů povinen zajišťovat informování příbuzných obětí mimořádných událostí. To se snadno vyřkne, ale mnohem hůře v praxi zajišťuje. Plk. Ing. Oldřich Volf, Ph.D. z HZS Karlovarského kraje prezentoval zatím ojedinělý projekt zajišťující provoz informační linky pro veřejnost pro případy mimořádných událostí s velkým počtem postižených osob (podle STČ 9/IZS). Toto centrum je ovšem díky nevídané otevřenosti klíčových subjektů ke spolupráci (ZZS Karlovarského kraje, Karlovarské krajské nemocnice a.s. (KKN), Krajské hygienické stanice Karlovarského kraje, krajského úřadu atd.), spojeno on-line se všemi, kdo poskytují obětem jakoukoliv péči v celém řetězci záchrany. Od zasahujících jednotek v místě nasazení, přes klíčová zdravotnická zařízení v kraji až po Policii ČR, která je důležitým garantem ve ztotožňování osob. Tím, že všichni vkládají dostupné informace do jedné databáze a nevznikají nejrůznější duplicitní seznamy obětí, mohou operátoři na informační lince okamžitě reagovat na dotazy volající veřejnosti. Zkušební provoz by měl být spuštěn od poloviny prosince 2016 a díky podpoře Karlovarského kraje by mělo dojít k centrálnímu financování nové aplikace z krajského rozpočtu počátkem roku 2017. Další společné úsilí bude zaměřeno na vývoj aplikace pro chytré telefony a tablety, čímž by se údaje do systému informačního centra daly vkládat již z místa zásahu složek IZS.

Jako další v pořadí byla velmi zajímavá přednáška „WASAR – záchrana na vodě“, kdy plk. Ing. Radim Kuchař z HZS Moravskoslezského kraje představil WASAR záchranný tým a jeho možnosti.

Zjišťování mechanismu poranění v důsledku dopravních nehod z pohledu soudního lékaře byla velmi atraktivní přednáška prof. MUDr. Miroslava Hirta z Ústavu soudního lékařství FN u sv. Anny v Brně. Jednalo se o souhrnnou výukovou lekci s významným mezioborovým přesahem doplněnou o celou řadu kasuistik, které demonstrovaly, že to, co se jeví na první pohled, nemusí být vždy pravou příčinou úmrtí a poukázal tak na významnou úlohu soudního lékaře při vyšetřování nejen dopravních nehod, ale i jiných dalších násilných smrtí.

Vyprošťování a zkušenosti z dopravních nehod při rallye doplněné o video ukázky a představení prvků pasivní ochrany pilotů rallye a jejich vozidel bylo hlavní téma vystoupení MUDr. Milana Procházký ze ZZS Plzeňského kraje

a především předsedy Lékařské komise Federace automobilového sportu Automotoklubu ČR.

Plk. Ing. David Kareš, zástupce velitele záchranného útvaru HZS ČR prezentoval technologický pokrok v těžké záchranné technice. Záchranný útvar od roku 2007, kdy byl převeden ze struktury armády ČR do HZS ČR, ušel obrovský kus cesty. Dnešní mechanizace, kterou má IZS k dispozici je postavena nejen na nejmodernější technice odolné vůči účinkům tepla, tlakových vln s možností dálkového řízení 30t kolosů, ale opírá se především o určitou filozofii zahrnující plošnou dostupnost této výjimečné techniky na celém území ČR s profesionálně připravenou obsluhou příslušníků ve služebním poměru k ČR, s dokonale propracovanou logistikou k zabezpečení nepřerušného dlouhodobého nasazení těžké techniky v ČR i státech EU.

Jedinečným sdělením byla prezentace "Technologie v africkém zdravotnictví" dětské lékařky Mariany Durilové z Fakultní nemocnice Motol a zde především zastupující Lékaře bez hranic. Tato přednáška byla nejen velmi zajímavým pohledem na to, jak je třeba pracovat v podmínkách extrémního nedostatku prakticky čehokoliv, ale zároveň posloužila k uvědomění si potřebnosti zdravotní péče v rozvojovém světě a upozornila na kontrast našich současných možností, které jsou ne vždy přijímány s dostatečnou pokorou.

Následovala zcela praktická přednáška ppor. Mgr. Pavla Gaszczyka z Odbor Zásahová jednotka, KŘP PK) o chování členů IZS při mimořádných událostech: hromadné páchnání násilí, držení rukojmích. V této přednášce se přítomní záchranní a hasiči naučili, jak se chovat v těchto kritických situacích, jak komunikovat s únosci a dozvěděli se, co mohou očekávat od policejních vyjednávačů.

Jednou z velmi významných technologií, která již brzy bude ovlivňovat především základní složky IZS je projekt EU nazvaný „E-call“, tedy automatizované tísňové volání uskutečněné z palubního zařízení nových vozidel. Posluchačům přednesl tuto velmi sofistikovanou, avšak legislativně velmi komplikovanou problematiku plk. Ing. Luděk Prudil, který stál u projektového řešení v rámci jeho implementace v ČR. Význam „e-callu“ spočívá ve zvýšeném počtu zachráněných osob po dopravních nehodách. Problém totiž v současnosti záchranným složkám nečiní rychlý a efektivní dojezd na místo dopravní nehody nebo nedostatek moderního vybavení k účinnému zásahu. Problém je ve včasném vyrozumění. Řadu dopravních nehod nikdo nezpozoruje a pomoc je tak přivolávána se značným zpožděním od vzniku havárie, což snižuje obětem naději na přežití či včasné a kvalitní uzdravení. V budoucnu by mělo samo vozidlo přenosem dat o poloze vozidla, směru jízdy a dalších důležitých informací, urychlit aktivaci záchranných. ČR bude připravena na dvou centrech (TCTV 112) v Praze a Ostravě k příjmu hlášení z e-call již v roce 2017.

Velmi zajímavým vstupem byla prezentace mobilní aplikace "Záchranka" jejím samotným autorem Ing. Filipem Maletákem. Tato aplikace a její užívání k určení polohy volajícího

na linku 155 je v současnosti jedním z nejpokrokovějších počinů týkajícího vývoje v operačním řízení a tísňovém volání. Součástí přednášky pak byly vize a vývojové směry této čerstvě aplikované novinky.

MUDr. Marzová přednesla přednášku o novém způsobu datové komunikace mezi Zdravotnickou záchrannou službou Karlovarského kraje a emergency Karlovarské krajské nemocnice. Principem této komunikace je ohlášení pacienta záchrankou strukturovanou datová větou popisující jeho stav, životní funkce a poznámku a jeho přijetí zdravotnickým zařízením a potvrzení tohoto přijetí elektronicky. Tento elegantní systém nyní zcela nahradil telefonické avizování pacientů a maximálně zpřehledňuje předávanou informaci a lze zpětně velmi dobře statisticky hodnotit.

Vedoucí lékař zdravotnického operačního střediska plzeňské zdravotnické záchranné služby MUDr. Jiří Růžička, Ph.D. ve svém sdělení: „Zdravotnické operační středisko 21. století“ zakončil odborný program konference pohledem do budoucnosti operačních středisek a přehledem novinek zejména v softwaru pro zdravotnické operační řízení a zapojení vznikajícího systému first responderů v některých krajích.

V současnosti byl již stanoven termín IV. konference IZS na 13.–14. listopadu 2017 opět v reprezentativních prostorách Parkhotelu Richmond a dosud připravovaná témata budou problematika alkoholu, operační řízení a varia.

Plk. Ing. Oldřich Volf, Ph.D.

Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje
volf@hzs-kvk.cz

MUDr. Roman Sýkora, Ph.D.

Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje, příspěvková organizace
reditel@zskvk.cz

